2026/1105

19.5.2026

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2026/1105,

18. mai 2026,

millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu võttis 31. mail 2013 vastu otsuse 2013/255/ÜVJP ([1]).

(2) Nõukogu võttis 27. mail 2025 vastu otsuse (ÜVJP) 2025/1096, ([2]) millega pikendati otsuses 2013/255/ÜVJP sätestatud piiravate meetmete kehtivust 1. juunini 2026. Kõnealuse otsusega tunnistati kehtetuks ka kõik Süüria suhtes kehtestatud majandussanktsioonid, et toetada Süüria kaasavat poliitilist üleminekut ning kiiret majanduse taastumist, ülesehitamist ja stabiliseerimist kooskõlas järkjärgulise ja tagasipööratava lähenemisviisiga. Nõukogu jättis aga kehtima al-Assadi režiimiga seotud piiravad meetmed, kooskõlas oma üleskutsega tagada vastutuselevõtmine, ning julgeolekukaalutlustel põhinevad piiravad meetmed. Samal ajal kehtestas nõukogu täiendavad piiravad meetmed inimõiguste rikkujate ja Süürias ebastabiilsuse õhutajate vastu.

(3) Nõukogu rõhutas oma 23. juuni 2025. aasta järeldustes liidu pühendumust rahumeelse ja kaasava, Süüria eestvedamisel ja vastutusel toimuva ülemineku toetamisele, mille puhul inimõigusi ja põhivabadusi tuleb austada, kaitsta ja järgida kõigi puhul, ilma igasuguse diskrimineerimiseta. Nõukogu kinnitas taas, et liit toetab kindlalt Süüria ja rahvusvahelisi jõupingutusi vastutusele võtmiseks kõigi julmuste eest, mille on toime pannud al-Assadi režiim, ning rõhutas, et terviklik ja kaasav üleminekuperioodi õigusemõistmise protsess on vajalik leppimiseks ja püsiva rahu saavutamiseks.

(4) Hoolimata al-Assadi režiimi langemisest ja üleminekuvõimude loomisest on olukord Süürias endiselt ebastabiilne ning nii Süürias kui ka riigist väljaspool levinud al-Assadi võrgustikku ei ole veel vastutusele võetud ega saa pidada laialisaadetuks. Kuigi üleminekuprotsessis on tehtud edusamme, sealhulgas on algatatud esimene avalik kohtuprotsess al-Assadi ja temaga seotud isikute vastu, on õigusemõistmise ja vastutusele võtmise tagamine seoses al-Assadi režiimi toime pandud kuritegudega pikaajaline protsess, mis on seotud Süüria rahva püüdlustega saavutada riigis kaasav poliitiline üleminek. ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 2254 (2015) esile tõstetud peamisi vahe-eesmärke, sealhulgas toimiva rahvakogu loomist ja uue põhiseaduse koostamist, mis suunaks Süüria pöördumatult vabaduse teele, ei ole veel saavutatud.

(5) On jätkuvalt olemas reaalne destabiliseerimise oht ja endise al-Assadi režiimi mõju naasmise võimalus, millest annavad tunnistust al-Assadi režiimi toetamisele suunatud vahejuhtumid, mille eesmärk on üleminekuprotsessi õõnestamine ning mis on viinud inimelusid nõudnud vägivallani Süüria rannikupiirkondades ja mujal. Loetellu kantud isikutel ja üksustel, kes on seotud al-Assadi režiimiga, on jätkuvalt suur mõjuvõim ja on oht, et nad võivad rahastada või toetada muude vahenditega edasist relvastatud konflikti, ning neil võib olla oma osa ülemineku tagasipööramise katsetes. Liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja väljendas 11. märtsil 2025 liidu nimel tehtud avalduses sügavat muret Süüria rannikupiirkonnas laialt levinud vägivalla pärast ning mõistis karmilt hukka rünnakud, mille Assadi-meelsed relvastatud rühmitused on toime pannud julgeolekujõudude vastu, ja tsiviilisikute vastu toime pandud kohutavad kuriteod, sealhulgas kiirhukkamised, ning rõhutas sellega seoses, et selliste kuritegude kordumise vältimiseks tuleb võtta tõhusaid meetmeid.

([1]) Nõukogu 31. mai 2013. aasta otsus 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT L 147, 1.6.2013, lk 14, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2013/255/oj).

([2]) Nõukogu 27. mai 2025. aasta otsus (ÜVJP) 2025/1096, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT L, 2025/1096, 28.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2025/1096/oj).

(6) Al-Assadi ja Makhloufi perekonna liikmeid ja nendega seotud isikuid ei ole veel vastutusele võetud nende osalemise eest Süüria tsiviilelanikkonna jõhkras represseerimises ning on oht, et nad püüavad konflikti teravdada, süvendada usupõhist lõhestumist, kütta üles usupõhist vägivalda ja takistada rahumeelset üleminekut ja rahvuslikku leppimist Süürias.

(7) Pärast 2011. aasta maid endise al-Assadi režiimi ajal ametis olnud Süüria valitsuse ministreid tuleb pidada solidaarselt vastutavaks endise al-Assadi režiimi repressioonipoliitika eest ning nad ohustavad jätkuvalt rahumeelset üleminekut Süürias.

(8) Endise al-Assadi režiimiga seotud ja sellele lojaalsed relvastatud rühmitused ja grupid, julgeolekujõud ja luureasutused kujutavad endast uue eskaleerumise ja Süüria tsiviilelanikkonna taasrepresseerimise ohtu ja ohustavad rahumeelset üleminekut ja rahvuslikku leppimist Süürias.

(9) Pärast al-Assadi režiimi langemist on Süürias endiselt üle 100 arvatava keemiarelvalao, mida on oluliselt rohkem kui arvati olevat enne al-Assadi režiimi langemist. Süüria allesjäänud keemiarelvavarude hävitamine on Süüria elanikkonna kaitse tagamiseks jätkuvalt prioriteet, nagu on märgitud Euroopa Ülemkogu 2024. aasta 19. detsembri järeldustes.

(10) Endise Al-Assadi režiimiga seotud ja seetõttu väga suure jõukuse ja mõjujõu omandanud Süürias tegutsevad juhtivad ettevõtjad on säilitanud oma mõjuvõimu ja võrgustikud. Kõnealuste isikutega kaasneb seetõttu olemuslik risk, et kodanikuühiskonda hakatakse vägivaldselt represseerima ja Süüria rahumeelne üleminek satub ohtu. Kuigi nõukogu tunnustab Süüria üleminekuvõimude tehtud edusamme, on riigiasutuste konsolideerimine alles pooleli ning endise al-Assadi režiimiga seotud juhtivatest ettevõtjatest tulenevat ohtu seda protsessi õõnestada ei ole veel täielikult käsitletud. Arvestades käimasolevat üleminekuaja õigusemõistmise protsessi peaks nõukogu säilitama oma ettevaatliku lähenemisviisi, tagades jätkuva toetuse kaasavale üleminekule, mis vastab Süüria rahva õiguspärastele püüdlustele.

(11) Otsuse 2013/255/ÜVJP läbivaatamine näitas, et selles sätestatud piiravate meetmete kehtivust tuleks pikendada 1. juunini 2027.

(12) Otsust 2013/255/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2013/255/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artiklit 27 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. Kooskõlas nõukogu otsuse (ÜVJP) 2015/1836 (*) põhjendustes 5–12 ja nõukogu otsuse (ÜVJP) 2026/1105 (**) põhjendustes 4–10 esitatud nõukogu hinnangute ja otsustega Süüria olukorra kohta võtavad liikmesriigid samuti vajalikud meetmed, et nende territooriumile ei siseneks ega nende territooriumi ei läbiks järgmised isikud:

(*) Nõukogu 12. oktoobri 2015. aasta otsus (ÜVJP) 2015/1836, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb Süüria vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 266, 13.10.2015, lk 75, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2015/1836/oj).

(**) Nõukogu 18. mai 2026. aasta otsus (ÜVJP) 2026/1105, millega muudetakse otsust 2013/255/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Süürias (ELT L, 2026/1105, 19.5.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2026/1105/oj).“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõikes 2 osutatud kategooriatesse kuuluvad isikuid ei kanta I lisas esitatud isikute loetellu ning neid ei hoita selles loetelus, kui on piisavalt teavet selle kohta, et nad ei ole või ei ole enam endise al-Assadi režiimiga seotud või ei mõjuta seda või ei kujuta tegelikku kõrvalehoidumise riski.“

2) Artiklit 28 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 2 sissejuhatav osa asendatakse järgmisega:

„2. Kooskõlas otsuse (ÜVJP) 2015/1836 põhjendustes 5–12 ja otsuse (ÜVJP) 2026/1105 põhjendustes 4–10 esitatud nõukogu hinnangute ja otsustega Süüria olukorra kohta, külmutatakse kõik rahalised vahendid ja majandusressursid, mis kuuluvad järgmistele isikutele või on nende omandis, valduses või kontrolli all:“;

b) lõige 3 asendatakse järgmisega:

„3. Lõikes 2 osutatud kategooriatesse kuuluvad isikuid, üksusi ja asutusi ei kanta I lisas esitatud isikute, üksuste ja organite loetellu ning neid ei hoita selles loetelus, kui on piisavalt teavet selle kohta, et nad ei ole või ei ole enam endise al-Assadi režiimiga seotud või ei mõjuta seda või ei kujuta tegelikku kõrvalehoidumise riski.“

3) Artikli 34 lõikes 1 asendatakse kuupäev „1. juunini 2026“ kuupäevaga „1. juunini 2027“.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 18. mai 2026

Nõukogu nimel

eesistuja

K. KALLAS